

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล(KM)

๑. ชื่อองค์ความรู้   การสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ชื่อเจ้าของความรู้   นางสาวศุภนิตา อิศราพรไพฑูรย์
๓. ส่วนราชการ   สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้อย
๔. หมวดยุทธศาสตร์ความรู้ที่บ่งชี้   เทคนิคการส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน
๕. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน จากพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายที่ผ่านการให้การศึกษาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสำรวจข้อมูลและจัดเวทีประชาคมทำแผนชุมชนในปี ๒๕๕๙ ตามแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) ซึ่งได้กำหนดกระบวนการขับเคลื่อนที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับปราชญ์ชุมชน เพื่อให้กลับไปสร้างทีม และจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน โดยใช้พื้นที่ในบ้านปราชญ์ชุมชนหรือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อมุ่งหมายให้ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอาชีพมีความรู้ และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนาเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และต่อยอดสู่การรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็งต่อไป

กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง โดยการส่งเสริมการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำว่า “**สัมมาชีพชุมชน**” หมายถึง “ชุมชนที่มีการประกอบอาชีพโดยชอบ ซึ่งมีรายได้มากกว่ารายจ่าย โดยลดการเบียดเบียนตนเองผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับวิถีของชุมชนเพื่อความมุ่งหมายในการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน”

โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย และใช้กระบวนการส่งเสริมการสร้างวิทยากรชาวบ้าน นั่นคือ “ปราชญ์ชาวบ้าน” โดยให้ชาวบ้านสอนชาวบ้านในสิ่งที่อยากทำ และฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปเป็นอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว และสามารถ ต่อยอดอาชีพสู่การรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็ง สร้างผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบ OTOP สร้างรายได้แก่ครัวเรือนสู่เศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๖. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

๑. จัดทำทะเบียนปราชญ์ชุมชนเป้าหมายในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ดำเนินการร่วมกับหมู่บ้านในการคัดเลือกปราชญ์ชุมชน หมู่บ้านละ ๑ คน เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน
๓. เตรียมความพร้อมทีมสัมมาชีพชุมชนสร้างความรู้ความเข้าใจ ชี้แจงแนวทางโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน ความเป็นมาของโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน ความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชน กระบวนการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๔. ถ่ายทอดความรู้ เทคนิค ของการเป็นวิทยากรผู้นำสัมมนาซีฟโดยปราชญ์ชุมชนที่ผ่านการอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมนาซีฟ” จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน

๕. จัดที่วิทยากรสัมมนาซีฟชุมชนระดับหมู่บ้าน พร้อมมอบหมายภารกิจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน กำกับและติดตามครัวเรือนเป้าหมายที่ผ่านการอบรมอาซีฟ “ครัวเรือนสัมมนาซีฟชุมชน” โดยแบ่งสัดส่วนของทีมวิทยากรสัมมนาซีฟชุมชนระดับหมู่บ้าน ๑ คน ต่อครัวเรือน สัมมนาซีฟชุมชน ๔ ครัวเรือน

๖. ทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการฝึกอบรมและส่งเสริมสนับสนุน กำกับและติดตามครัวเรือนเป้าหมายที่ผ่านการอบรมอาซีฟ ซึ่งเรียกว่า “ครัวเรือนสัมมนาซีฟชุมชน”

๗. ทีมวิทยากรสัมมนาซีฟชุมชนระดับหมู่บ้านร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการอาซีฟจากแบบความต้องการฝึกอาซีฟของคนในชุมชนที่ได้สำรวจไว้แล้ว โดยจัดกลุ่มความต้องการอาซีฟ แล้วจึงวิเคราะห์ให้เชื่อมโยงกับตลาด สร้างผลผลิตสร้างผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบ OTOP

๗. ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๗.๑ เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

๑) ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานแนวทางสัมมนาซีฟชุมชนให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน เพื่อจะได้นำไปดำเนินการในระดับพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลรวมทั้งกำหนดแผนการดำเนินกิจกรรม/โครงการให้ชัดเจน

๒) การคัดเลือกปราชญ์ชุมชน จะต้องเป็นปราชญ์ที่มีองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน และคนในชุมชนสนใจ สามารถต่อยอดให้เกิดพัฒนาเป็นอาซีฟได้

๓) ครัวเรือนเป้าหมาย ต้องสมัครใจ และตั้งใจฝึกอาซีฟ เพื่อก่อให้เกิดการสร้างกลุ่มอาซีฟให้เกิดรายได้อย่างแท้จริง

๔) ให้การสนับสนุนกิจกรรมผ่านกระบวนการถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อศึกษาขั้นตอนกระบวนการในการประกอบอาซีฟประเภทเดียวกัน หรือมีความใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในหมู่บ้านชุมชน

๗.๒ ข้อพึงระวัง

การพัฒนาอาซีฟครัวเรือน ครัวเรือนเป้าหมาย ต้องสมัครใจ และตั้งใจฝึกอาซีฟ เพื่อก่อให้เกิดการสร้างอาซีฟที่มั่นคง และควรเลือกอาซีฟที่เป็นความต้องการของชาวบ้านโดยแท้จริง มีความถนัด มีความรู้ ประสบการณ์

๗.๓ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. เป็นอาซีฟตามความต้องการของครัวเรือนอย่างแท้จริง

๒. การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทีมวิทยากรและครัวเรือนเป้าหมาย

๔. องค์ความรู้จากปราชญ์ชุมชน

๗.๔ ปัญหาและวิธีการแก้ไข

ปัญหาการมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มอาซีฟ ต้องเลือกครัวเรือนเป้าหมาย ที่สมัครใจและตั้งใจฝึกอาซีฟ

๗.๕ ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนี้

การส่งเสริมสัมมนาซีฟชุมชนบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมาย คือ ประชาชนได้รับการพัฒนาอาซีฟ และมีรายได้เพิ่ม